

Marian Płachecki

"Obraz-słowo-znak. Studium o emblematkach w literaturze staropolskiej", Janusz Pelc, Wrocław 1973 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 17/52, 189

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(I) MAYENOWA Maria Renata: Diagram, mapa, metafora. "Teksty" 1973 nr 5 s. 45-64.

Punktem wyjścia artykułu jest stwierdzenie, że semiologia nie dysponuje takimi narzędziami opisu badawczego, które mogłyby zostać użyte jednocześnie do analizy "konstrukcji znakowych poetyckich" i do roztrząsania sensu "konstrukcji zawierających elementy niejęzykowe". Autorka wylicza niektóre cechy odróżniające komunikaty ikoniczne od komunikatów werbalnych, np. niemożliwość występowania w komunikatach pierwszego typu informacji metajęzykowych, sensów "wątpliwych", "dyskusyjnych", "równorzędnych", form "odpowiadających mowie pozornie zależnej".

BP/52/9

K.Z.

(I) PELC Janusz: Obraz - słowo - znak. Studium o emblematkach w literaturze staropolskiej. Wrocław 1973, Oss., ss. 279, nlb. 1, tabl. 15, zł 60,-

Autor zajmuje się problemami teoretycznymi emblematyki i jej dziejami w literaturze staropolskiej (w ścisłym związku z tradycjami antycznymi i kontekstem europejskim). Książka daje przegląd rozmaitych wersji renesansowej i barokowej koncepcji syntezy sztuk, rozpiętych między dwoma ujęciami symbolu plastycznego: arystotelesowskim, zakładającym pełną przekładalność ikonu, i neoplatońskim, przyjmującym, iż do prawdziwej treści symbolu można jedynie się zbliżyć poprzez metaforyczne peryfrazy. Problematykę tę analizuje autor w ścisłym związku z dziełami najwybitniejszych pisarzy staropolskich, jak Rej i Kochanowski. Książkę wzbogacają ilustracje.

BP/52/10

M.P.